

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem kutatási terve a 2018-as évre

Planul de cercetare științifică a Universității „Sapientia” din Cluj Napoca pe anul 2018

Csíkszeredai Kar / Facultatea de Științe Economice, Socio-Umane și Inginerești, Miercurea Ciuc

Tanszék/Departament	Sorszám	Kutatási téma magyar nyelvű megnevezése	Denumirea temei de cercetare
Biomérnöki Tanszék / Dpt. de Bioinginerie	1.	Proteomikai, transzkriptomikai vizsgálatok: specifikus fehérjék tanulmányozása különböző patológiákban	Studiul proteinelor, a proteomei și a transcriptomei în diferite patologii
	2.	Anyagcseremérnökségben alkalmazott génszabvány és transzkriptomika	Transcriptomică și inginerie genetică aplicată în ingineria metabolică
	3.	Alkalmazott mikrobiológia: mikroorganizmusok és növények közötti összefüggések vizsgálata	Cercetări de microbiologie aplicată: studii privind unele relații dintre plante și microorganisme
	4.	Környezeti biotechnológiai vizsgálatok extrém élőhelyek mikrobiótájának felmérésében, szennyvíztisztításban és hulladékhasznosításban	Biotehnologii în protecția mediului: studiul microbiotei habitatelor extreme, al epurării apelor uzate și valorificării deșeurilor
	5.	Környezeti geokémia: a légszennyezés biotikus és abiotikus környezetre való hatása, valamint a geoszférák közötti kapcsolat vizsgálata	Geochemia mediului: evaluarea impactului poluării aerului asupra mediului biotic și abiotic respectiv relațiile dintre geosfere
Élelmiszertudományi Tanszék / Dpt. de Științe Alimentare	1.	Funkcionális és innovatív élelmiszerek előállítása és vizsgálata	Studiul și obținerea de alimente funcționale și inovative
	2.	Élelmiszerekben előforduló megbetegedést okozó allochton mikroorganizmusok vizsgálata	Studiul microorganismelor allochtone din alimente cu rol în toxiinfecții alimentare
	3.	Természetes antimikrobás anyagok szerepe az élelmiszer tartósításban	Rolul substanțelor antimicrobiene naturale în conservarea alimentelor
	4.	A helyi élelmiszer hagyományok értékesítése	Valorificarea tradițiilor alimentare locale
Társadalomtudományi Tanszék / Dpt. de Științe Sociale	1.	Médiakutatások: lokális és globális dimenziók, új média, érvelés és retorika a világhálón, hálózatok	Mass media între local și global, new media, argumentare și retorică online, rețele
	2.	Vidékfejlesztés: helyi és regionális stratégiák, fenntartható fogyasztás, munkaerőpiac	Dezvoltare rurală: strategii locale și regionale, consum responsabil și piața muncii
	3.	Életmód-kutatások: fiatalok, divat, egészség, szimbolikus terek és mitológiák, bizalom	Mod de viață: tineret, modă, sănătate, spațiu simbolic și mitologii, încredere
Gazdaságtudományi Tanszék / Dpt. de Științe	1.	Globális optimalizálás és gyakorlati alkalmazásai – vektoriális egyensúlyi kérdések érzékenységi elemzése	Metode de optimizare globale și aplicații - analiza de senzitivitate a problemelor de echilibru vectorial

Economice	2.	A fuzzy elmélet alkalmazásai variacionális egyenlőtlenségekben, játékelméletben	Aplicații ale teoriei fuzzy în inegalități variaționale, în teoria jocurilor
	3.	Ökonometriai modellek tanulmányozása és alkalmazása	Studierea și aplicarea modelelor econometrice
	4.	Adatbázisok, kétdimenziós szabás	Baze de date, croire bidimensională
	5.	Kutatások agrárgazdasági és környezeti területeken	Cercetări în domeniul economiei agrare și a mediului
	6.	Matematika történeti kutatások	Cercetări privind istoria matematicii
	Üzleti Tudományok Tanszék / Dpt. de Știința Afacerilor	1.	Ökonometriai modellek alkalmazása különböző termékek piacának elemzésében
2.		Szervezeti és nemzeti kultúra, illetve leadership kutatások	Cercetări despre cultura organizațională și națională, respectiv leadership
3.		Fogyasztói magatartás és fogyasztóvédelmi politika	Comportamentul consumatorului și politica de protecție a consumatorilor
4.		Regionalitás, versenyképesség és integrációs folyamatok. Romániai turizmus versenyképessége.	Regionalitate, competitivitate și procesele de integrare. Competitivitatea turismului în România.
5.		A helyi KKV-k vizsgálata	Analiza IMM-urilor locale
Humántudományok Tanszék / Dpt. de Științe Umane	1.	Kétnyelvűség, többnyelvűség: - Kulturális kölcsönhatások - Nyelvi magatartás, nyelvhasználat, nyelvi tájkép - A hatékony nyelvoktatás kérdései kisebbségi tannyelvű iskolákban	Bilingvism, multilingvism: - Confluente interculturale - Preferințe lingvistice, hărți lingvistice - Predarea eficientă a limbilor în școlile minorităților naționale
	2.	Imagológia: - Irodalmi szövegek fordítása - Az idegen	Imagologie: - Traducerea textelor literare - Străinul
	3.	Terminológia: - Fordítás és kulturális transzfer - Szakterminológia - Lexikográfia - Két- és többnyelvűség nyelvészeti terminológiája	Terminologie: - Traducere și transferul cultural - Terminologie de specialitate - Lexicografie - Conceptele cheie ale bi- și multilingvismului; repere terminologice

Kolozsvári Kar / Facultatea de Științe și Arte Cluj-Napoca

Tanszék/ Departament	Sorszám	Kutatási téma magyar nyelvű megnevezése	Denumirea temei de cercetare
Környezettudomány Tanszék / Dpt. Știința Mediului	1.	Természetvédelmi területek komplex környezettudományos szempontú vizsgálata (geológiai és földrajzi jellemzők, fizikai tényezők, kémiai elemanalízis, biodiverzitás, fenntarthatóság, ökoszisztéma szolgáltatások)	Studiul complex al ariilor naturale protejate (caracteristicile geologice și geografice, factori fizici, analiză chimică elementală, biodiversitate, sustenabilitate, servicii ecosistemice)
	2.	Kultúrtájak szociális-ökológiai vizsgálata: ökoszisztéma szolgáltatások, közösség ökológia, abiotikus (fizikai, kémiai) paraméterek és fenntarthatóság	Studiul social-ecologic al peisajelor culturale: servicii ecosistemice, ecologia comunităților, parametrii abiotici (chimici, fizici) și sustenabilitate
	3.	Települések vizsgálata: fenntartható fejlődési lehetőségek; por, zaj- és radioaktivitás; vízminőség; rizikótényezők	Studiul așezărilor umane: posibilități de dezvoltare durabilă; praf, zgomot și radioactivitate; calitatea apei; factori de risc
	4.	Szennyező források tanulmányozása és remediációs módszerek kidolgozása (bioremediáció, fitoextrakció)	Studiul surselor de poluare și elaborarea metodelor de remediere (bioremediere, fitoextracție)
Média Tanszék / Dpt. Media	1.	Intermedialitás a kortárs filmben: a köztesség változó formái	Reinterpretarea intermedialității în filmul contemporan: forme ale liminalității în schimbare
	2.	A kelet-európai film vizuális antropológiája, különös tekintettel a nem intézményes formákra: vizuális kultúra és fényképhasználat a második világháború előtti Erdélyben	Antropologia vizuală a filmului est-european cu accente pe formele neinstituționale: cultura vizuală și fotografia în Transilvania înainte de cel de-al doilea război mondial.
	3.	Digitális applikációk által irányított filmnézés és filmelemzés.	Vizionare și analiză de filme coordonate de aplicații digitale.
	4.	Filmzene	Muzica de film
Európai Tanulmányok Tanszék / Dpt. Studii Europene	1.	Dél-Kelet Európa politikai története 1989-2018	Istoria politică a Europei Sud și Est 1989-2018
	2.	A bánffyhungyadi és nagyváradi roma közösségek politikai mobilizációjának típusai	Schimbarea relațiilor patronaj-client și mobilizarea politică a romilor în Huedin și Oradea
	3.	Nemzeti kisebbségek és önrendelkezés két nemzetállam	Minorități și autodeterminare între două state naționale

	4.	„Jó kormányzás”, helyi önkormányzatok és állammodellek: Mahátma Gándhí politikai gondolkodása	"Buna guvernare", guvernarea locală și modelele posibile de stat: atitudinile politice ale lui Mahatma Gandhi
	5.	Lokális közigazgatási hagyományok, az adminisztráció modernizációja és a nemzeti kisebbségek az Európai Unióban	Tradițiile administrației locale, modernizarea administrației și minoritățile naționale în Uniunea Europeană
	6.	A kolozsvári ferences kolostor a 14-15. században	Fosta mănăstire de călugări dominicani în Cluj în secolele 14-15
Jogtudományi Tanszék / Dpt. Științe Juridice	1.	Erdély jogtörténete	Istoria dreptului în Transilvania
	2.	Hitelbiztosítékok, biztosítási intézkedése	Garantarea creditului, măsurile asigurătorii
	3.	Választottbíráskodás	Arbitrajul
	4.	A globális alkotmányosság és az alkotmányos identitás összefüggéseinek kutatása	Cercetări privind conexiunile dintre globalizarea constituționalismului și identitatea constituțională
	5.	A romániai magyar jogi terminológia	Terminologie juridică româno-maghiară
	6.	Az államosított ingatlanok visszaszolgáltatása	Restituirea proprietăților naționalizate

Marosvásárhelyi Kar / Facultatea de Științe Tehniceși Umaniste Tîrgu Mureș

Tanszék/Departament	Sorszám	Kutatási téma magyar nyelvű megnevezése	Denumirea temei de cercetare
Gépészmérnöki Tanszék / Dpt. Inginerie Mecanică	1.	Vékonyréteg-technológia, nanotechnológia, anyagtudományok	Nanotehnologia straturilor subțiri funcționale, știința materialelor
	2.	Mechanizmusok, robotok vizsgálata	Analiza mecanismelor, roboților
	3.	Fogaskerék-hajtások, fogazási technológiák, fogazó szerszámok.	Angrenaje, tehnologii și scule de danturare
	4.	Holonikus gyártórendszerek	Sisteme holonice de fabricație
Villamosmérnöki Tanszék / Dpt. Inginerie Electrică	1.	Kutatás a jelmérés és jelfeldolgozás területén (biológiai jelek, beszédtechnológia, képfeldolgozás, mesterséges intelligencia alkalmazása a jelfeldolgozásban, hardveres megvalósítás)	Prelucrarea semnalelor biologice și audio, prelucrarea imaginilor (aplicarea inteligenței artificiale pentru prelucrarea semnalelor, implementarea metodelor pe sisteme încorporate)
	2.	Kutatás az anyagtudományok, nem-konvencionális technológiák és a plazmafizika területén	Studiul materialelor, tehnologii neconvenționale și tehnica plasmei
	3.	Kutatás a teljesítményelektronika, villamos hajtások és mechatronika területén	Cercetări în domeniile acționări electrice, electronică de putere și mecatronică
	4.	Számítógépes információ feldolgozás, számítógépes hálózatok és távközlési rendszerek	Tehnologii de prelucrare a informațiilor, rețele de calculatoare și sisteme de comunicații
	5.	Hálózatokon megvalósított irányítások, intelligens és autonóm irányítások	Sisteme de control implementate pe rețea, sisteme de control inteligente și autonome
Matematika-Informatika Tanszék / Dpt. Matematică - Informatică	1.	Diszkrét matematika: gráfelméleti algoritmusok alkalmazása döntési folyamatok optimalizálására; szociális hálókbán; a „dolgok internete” területén; stb.	Matematică discretă: aplicații ale teoriei grafurilor în teoria deciziilor; rețele sociale; IoT; etc;
	2.	Gamma függvényre vonatkozó egyenlőtlenségek és alkalmazásaik. Variációszámítás, geometriai analízis (függvényegyenlőtlenségek tanulmányozása görbült tereken stb.) kritikuspont elmélet az algebra és analízis eszközeivel. Numerikus módszerek és alkalmazásaik. Speciális függvények tanulmányozása.	Inegalități cu funcții Gamma și aplicații ale acestor inegalități. Calcul variational, puncte critice de la algebră la analiză, analiza geometrica(studiul ingelităților funcționale pe varietăți). Metode numerice cu aplicații. Studiul funcțiilor special.

	3.	Informatika alkalmazásokkal: kriptográfiai rendszerek fejlesztése; hálózati modellek és hálózatok biztonsága; informatikai alkalmazások az oktatás-tudományokban; interdiszciplináris informatikai alkalmazások	Informatică cu aplicații: sisteme de testare bazate pe teoria răspuns-Item; dezvoltări de sisteme criptografice; modele de rețea și de securitate a rețelei; aplicații informatice în științele educației; aplicații informatice interdisciplinare
	4.	Adatbányászat/adattudományok: „Formal Concept Analysis” alkalmazások, érzelemelemzés, IoT alkalmazások kutatása	Data-mining/data-science: Dezvoltare aplicații Formal Concept Analysis în baze de date, Analiză sentimentală, aplicații IoT
	5.	Viselkedés alapú biometria. Biometrikus minták minőségi elemzése.	Biometrie comportamentală. Analiza calității mostrelor biometrice.
Alkalmazott Társadalomtudományok Tanszék / Dpt. De Științe Sociale Aplicate	1.	Új média és társadalmi sokszínűség: sérülékeny társadalmi csoportok digitális írástudása és multimodális gyakorlatai	New media și diversitate socială: competențele digitale și practicile multimodale ale grupurilor sociale vulnerabile
	2.	Párhuzamos ruralitások. A vidékiség mai létformái négy erdélyi kistérségben	Ruralități paralele. Formele rurale în patru regiuni din Transilvania
	3.	Egészségügyi ápolók társadalmi helyzete, munkával való elégedettsége és egészségi állapota Erdélyben	Statutul social, satisfacția profesională și starea de sănătate a asistenților medicali din Transilvania
	4.	Az online egészségkommunikáció szerepe az egészséggel kapcsolatos informálódásban, illetve hatása az offline orvos-beteg kommunikációra	Analiza comunicării online a informațiilor privind sănătatea, în comparație cu comunicarea off-line centrat pe pacient
Alkalmazott Nyelvtudományi Tanszék / Dpt. de Lingvistică Aplicată	1.	Nyelvészeti kutatások magyar, román, angol és német nyelven: 1. szaknyelvek, szakképzés és terminológia 2. anyanyelvoktatás és idegennyelv-oktatás 3. nyelvészeti antropológia 4. nyelvi revitalizáció 5. interkulturális kommunikáció	Cercetări lingvistice în limba maghiară, română, engleză, germană: 1. limbaje specializate, educație și terminologie 2. predarea limbii materne și străine 3. antropologie lingvistică 4. revitalizarea limbilor pe cale de dispariție 5. comunicare interculturală
	2.	Sajtómonitorizálás (magyar nyelvű audiovizuális nyelv), sajtónyelv és kommunikáció	Monitorizarea presei (Analiza caracteristicilor limbajului audiovizual în limba maghiară), limbajul presei și comunicarea
	3.	A fordítás és tolmácsolás elmélete és gyakorlata 1. Profeszionalizáció 2. Fordító- és fordításmenedzsment	Teoria și practica traducerii și interpretării 1. Profesionalizare 2. Managementul traducătorului / traducerii

Kertészmezőnöki Tanszék / Dpt. Horticultură	1.	Kertészeti növények ellenállóságát befolyásoló környezeti, biológiai és genetikai tényezők vizsgálata.	Studiul factorilor ecologici, biologici și genetici care influențează rezistența speciilor horticole.
	2.	Kemotipus varianciák és azok jelentősége vadon élő növényeken és kertészeti kultúrákban.	Variații chemotipice și importanța lor la plante din fauna spontană și la cele cultivate. (decembrie 2016)
	3.	Biológiai növényvédelem szimbiontákkal és természetes ellenségekkel.	Combatere biologică cu simbioți și dușmani naturali. (2016 decembrie)
	4.	Kertészeti növények mennyiségileg és minőségileg magas és gazdaságilag hatékony terméshozamát biztosító technológiai tényezők kutatása	Cercetări privind factorii tehnologici care concură la obținerea producțiilor cantitativ și calitativ superioare și eficiente economic la culturile horticole
	5.	A kertészeti növények sokféleségének megőrzése és bővítése értékes biotípusok morfológiai, élettani, biokémiai és gazdasági értékeinek azonosításával, felmérésével és szaporítás-technológiájuk kidolgozásával.	Asigurarea menținerii și lărgirii biodiversității speciilor horticole prin identificarea și evaluarea unor biotipuri cu însușiri morfologice, fiziologice, biochimice și economice valoroase și elaborarea tehnologiei de înmulțire a acestora.
	6.	A kertészeti termelés szennyező tényezőinek azonosítása és ezek megelőzési lehetőségei.	Identificarea factoriilor poluanți în producția horticolă și măsuri de prevenire ale acestora.
	7.	Az erdélyi történelmi táj természeti, kulturális és társadalmi értékeinek felmérése és revitalizációs programjának elkészítése.	Evaluarea valorilor cultural-artistice, naturale și antropice ale peisajului istoric transilvănean și elaborarea programelor de revitalizare ale acestora.

Pedagógiai Intézet / Departamentul de Specialitate cu Profil Psihopedagogic

Intézet/Departament	Sorszám	Kutatási téma magyar nyelvű megnevezése	Denumirea temei de cercetare
Pedagógiai Intézet / Departamentul de Specialitate cu Profil Psihopedagogic	1.	A problémamegoldó képesség vizsgálata különböző műveltségi területeken (szövegértés, szövegalkotás, matematikai/számítógépes gondolkodás).	Evaluarea capacității de rezolvare a problemelor complexe pe diferite arii curriculare (înțelegerea textului, compunerea textului, gândire matematică /computațională).

Rektorhelyettes / Prorector,
Prof. dr. Balog Adalbert

Kutatási osztályvezető/Şef Departament de Cercetare și Granturi
Dr. Sorbán Angella

Jóváhagyva az EMTE Szenátusának 2080/2018.02.12 határozatával

Aprobat în Senatul Universității Sapientia prin decizia nr. 2080/12.02.2018.